

МІНІСТЕРСТВО
АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ
ТА ПРОДОВОЛЬСТВА
УКРАЇНИ

УКРАЇНСЬКИЙ
ІНСТИТУТ
ЕКСПЕРТИЗИ
СОРТІВ РОСЛИН

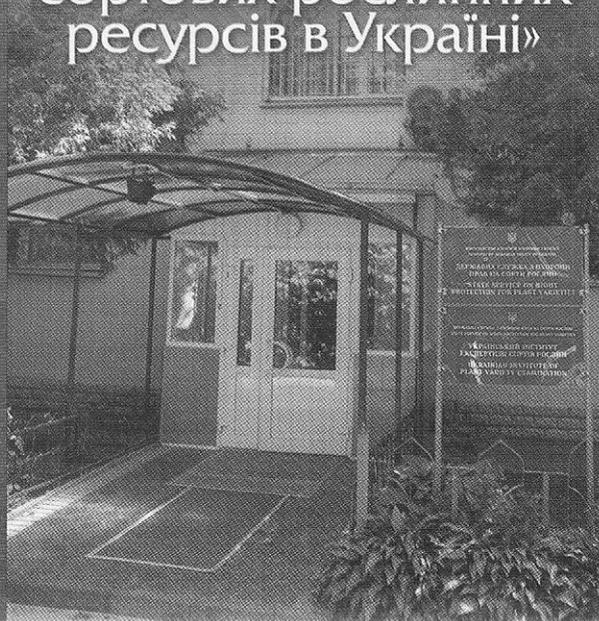
ПЕРША МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

присвячена
10 річниці
від Дня утворення
УКРАЇНСЬКОГО
ІНСТИТУТУ
ЕКСПЕРТИЗИ
СОРТІВ РОСЛИН

на тему:

«Стан і перспективи формування сортів рослинних ресурсів в Україні»

МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ
ТА ПРОДОВОЛЬСТВА УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ ЕКСПЕРТИЗИ СОРТІВ РОСЛИН

МАТЕРІАЛИ

першої міжнародної науково-практичної конференції,
присвяченої 10-й річниці від Дня утворення
Українського інституту експертизи сортів рослин

на тему:

*«Стан і перспективи формування
сортів рослинних ресурсів в Україні»*

11-13 липня 2012 року

Київ – 2012

УДК 633/635:631.52

С-78

С-78 Стан і перспективи формування сортових рослинних ресурсів в Україні / Тези Першої міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 10-й річниці від Дня утворення Українського інституту експертизи сортів рослин. – Кам'янець-Подільський : ПП «Медобори-2006», 2012. – 360 с.

ISBN 978-966-1638-94-4

Збірник містить матеріали Першої міжнародної науково-практичної конференції присвяченої 10 річниці від Дня утворення Українського інституту експертизи сортів рослин «**Стан і перспективи формування сортових рослинних ресурсів в Україні**» з актуальних питань селекції, рослинництва, землеробства, економіки, сучасної біотехнології, сортовивчення та охорони прав на сорти рослин.

Тези публікуються в авторській редакції. Відповідальність за зміст і достовірність публікацій несуть автори наукових доповідей і повідомлень.

УДК 633/635:631.52

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Українського інституту експертизи сортів рослин
(протокол № 6 від 26.06.2012 р.)*

Відповідальний за випуск:

д.с.-г.н. Рудник-Іващенко О.І., к.с.-г.н. Каражбей Г.М.

ISBN 978-966-1638-94-4

©Український інститут
експертизи сортів рослин, 2012

Рутковская Л.С., Макаро В.М. ПРАВИЛЬНИЙ ВИБОР ГИБРИДА КУКУРУЗЫ – ОСНОВА СОЗДАНИЯ ПРОЧНОЙ КОРМОВОЙ БАЗЫ	258
Савченко В.О. УРОЖАЙНІСТЬ БОБІВ КОРМОВИХ ЗАЛЕЖНО ВІД ЕЛЕМЕНТІВ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ В УМОВАХ ЛІСОСТЕПУ ПРАВОБЕРЕЖНОГО	260
Скидан В.О., Мурзак О.П., Мурзак О.О. ПРОДУКТИВНІСТЬ СОРТІВ РИСУ ЗАЛЕЖНО ВІД СТРОКІВ СІВБИ	262
Слободяник Г.Я. Войцехівський В.І. ЭФФЕКТИВНОЕ СОРТОВОЕ ОБЕСПЕЧЕНИЕ ФАСОЛИ ОВОЩНОЙ САХАРНОЙ ДЛЯ КОНВЕЙЕРНОГО РЫНКА В УСЛОВИЯХ ПРАВОБЕРЕЖНОЙ ЛЕСОСТЕПИ УКРАИНЫ	264
Сухомуд О.Г., Любич В.В., Господаренко Г.М. ЯКІСТЬ ХЛІБА ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ ЗА РІЗНИХ НОРМ АЗОТНИХ ДОБРІВ	266
Счастная А.А. ВЛИЯНИЕ СРОКОВ СЕВА НА УРОЖАЙНОСТЬ ОЗИМОЙ ПШЕНИЦЫ	268
Трибель С.О., Стригун О.О. СТРАТЕГІЯ ВИКОРИСТАННЯ СТІЙКИХ СОРТІВ ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ ПРОТИ ШКІДНИКІВ	270
Удовиченко С.М. ВИКОРИСТАННЯ НОВИХ СОРТІВ – НАПРЯМ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ АГРАРНОЇ ГАЛУЗІ	272
Улич Л.І., Терещенко Ю.Ф. ДОБІР ВЗАЄМОДОПОВНЮЮЧИХ СОРТІВ ПШЕНИЦІ МЯКОЇ ОЗИМОЇ, ПОПЕРЕДНИКІВ І СТРОКІВ СІВБИ В ПІВДЕННІЙ ЧАСТИНІ ПРАВОБЕРЕЖНОГО ЛІСОСТЕПУ	274
Тряпичина Н.В., Васюта С.О., Дунаєва Л.І. ВПЛИВ ВІКУ НАСАДЖЕНЬ ТА ТЕРМІНІВ ДОЗРІВАННЯ НА ПОШИРЕННЯ ВІРУСУ ШАРКИ СЛИВИ В НАСАДЖЕННЯХ АБРИКОСА В УМОВАХ ПІВДЕННОГО СТЕПУ	276
Улич Л.І., Матус В.М. АГРОБІОЛОГІЧНІ ВЛАСТИВОСТІ ЧОРНИЦІ ЩИТКОВОЇ В УМОВАХ ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ	278

УРОЖАЙНІСТЬ БОБІВ КОРМОВИХ ЗАЛЕЖНО ВІД ЕЛЕМЕНТІВ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ В УМОВАХ ЛІСОСТЕПУ ПРАВОБЕРЕЖНОГО*

Формування міцної кормової бази є запорукою успішного ведення галузі тваринництва. Вирішити проблему рослинного білка можливо лише за рахунок всебічного використання зернобобових культур та продуктів їх переробки. Серед зернобобових культур особливої уваги заслуговують боби кормові, потенціал зокрема продуктивності яких складає 6,0-7,0 т/га зерна та в якому міститься 28-35% білка. Відомо, що за рівнем біологічної повноцінності білок бобів кормових наближається до сої.

Боби кормові відіграють важливу роль у покращенні балансу азоту в землеробстві. За сприятливих умов вони у симбіозі з бульбочковими бактеріями здатні фіксувати 100-120 кг/га біологічного азоту із атмосфери повітря, що становить 60-70% їх загальної потреби у цьому елементі. Тому передпосівна обробка насіння бактеріальними препаратами обов'язковий агротехнічний захід. Крім того, обробка насіння мікроелементами, внесення в ґрунт мінеральних добрив та проведення позакореневих підживлень забезпечує підвищення рівня азотфіксуючої здатності бобів кормових, її продуктивності і покращення якості врожаю та послідуєщих культур в сівозміні.

Дослідження проводились упродовж 2010-2011 рр. на сірих лісових середньо суглинкових ґрунтах на лесі, орний шар яких (0-20 см) містить гумусу – 1,94%, легкогідролізованого азоту – 62,0 мг/кг, рухомого фосфору (за Чіриковим) – 129,0 мг/кг, обмінного калію (за Чіриковим) – 97,0 мг/кг, рН – 5,5, сума ввібраних основ – 20,0 мг-екв./100 г ґрунту. Для інокуляції використовували штам бульбочкових бактерій Б-9. Мінеральні добрива вносили в дозі $N_{30}P_{60}K_{90}$. Для позакореневих підживлень використовували водорозчинне мінеральне добриво на хелатній

основі Рексолін АВС та багатокомпонентне органічне добриво Вермісол. У досліді висівали сорт бобів кормових Візир селекції Інституту кормів та сільського господарства Поділля НААН.

Відмічено, що урожайність зерна бобів кормових різнилась за роками. Так, у 2010 р. урожайність зерна складала 2,35- 3,70 т/га, а у 2011 р. 3,61-5,08 т/га. Встановлено, що рівень урожайності зерна перш за все залежав від запасів продуктивної вологи у період вегетації бобів кормових, особливо у фазу цвітіння. Дефіцит продуктивної вологи у ґрунті (35-50% НВ) призводив до різкого збільшення абортивності квітів, зав'язі та бобів.

Встановлено, що за рахунок організованих факторів: передпосівної обробки насіння та позакореневих підживлень можна послабити згубний вплив гідротермічних умов і дефіцит продуктивної вологи у ґрунті та отримувати високий рівень урожайності зерна бобів кормових.

Так, найбільшу урожайність зерна бобів кормових 5,08 т/га у 2011 році було одержано на ділянках, де проводили передпосівну обробку насіння ризоторфіном в поєднанні з Рексоліном АВС у нормі (150 г/т) та позакореневим підживленням у фазах бутонізації та утворення зелених бобів цим же добривом у нормі 150 г/га на фоні внесення мінеральних добрив в нормі $N_{30}P_{60}K_{90}$, що більше на 1,47 т/га в порівнянні з контролем (без обробки та позакореневих підживлень).

У той же час обробка насіння Вермісолом у нормі 10 л/т на фоні інокуляції та проведення ним позакореневих підживлень у нормі 6 л/га у фазах бутонізації та утворення зелених бобів забезпечили урожайність зерна 5,0 т/га, що більше на 1,39 т/га в порівнянні з контролем.

Таким чином, в умовах Лісостепу правобережного модель технології, що включала поєднання інокуляції насіння із обробкою його водорозчинним добривом на хелатній основі Рексолін АВС та проведення позакореневих підживлень цим же добривом забезпечила сприятливі умови для формування максимальної урожайності зерна бобів кормових.

**Робота виконана під керівництвом академіка НААН, доктора сільськогосподарських наук, професора В.Ф. Петриченка.*

Наукове видання

МАТЕРІАЛИ

першої міжнародної науково-практичної конференції,
присвяченої 10-й річниці від Дня утворення
Українського інституту експертизи сортів рослин

на тему:

*«Стан і перспективи формування
сортів рослинних ресурсів в Україні»*

11-13 липня 2012 року

Відповідальний за випуск:

д.с.-г.н. Рудник – Івашченко О.І., к.с.-г.н. Каражбей Г.М.

Комп'ютерний набір і верстка:

Васьківська С.В., Колесніченко О.В., Мажуга К.М.

Підписано до друку 03.07.2012. Формат 60x84/16.

Папір офсетний. Гарнітура Times. Умовн. друк. арк. 21,0.

Наклад 250 прим. Зам. № 222.

Надруковано у видавництві ПП «Медобори-2006»

32343, Хмельницька обл., Кам'янець-Подільський р-н,

с. Довжок, пров. Радянський, 6а. Тел./факс (03849) 9-09-45.

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК №3025 від 09.11.2007 р.

www.drukarnya.com, e-mail: medobory@i.ua